

Eskişehir İli Odunpazarı Belediyesi
Sosyal Yardım Yönetmeliği

BİRİNCİ KISIM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Esaslar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, yoksulluk içinde olup da temel ihtiyaçlarını karşılayamayan ve hayatlarını en düşük seviyede dahi sürdürmekte güçlük çeken dar gelirli, yoksul, ihtiyaç sahibi, kimsesiz ve engellilere bütçe imkanları dahilinde yapılacak aynî ve nakdî yardımlara dair usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu yönetmelik belediye sınırları içinde belediyece yapılacak sosyal yardımlar ile bu yardımlardan faydalananları ve faydalanacak durumda olanları kapsar.

Hukuki dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik 03/07/2005 tarih ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri, 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile 60 ıncı maddesinin (i) bendi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

- a) Aynî Yardım: Yiyecek, sıcak yemek, giyecek, eğitim malzemesi, yakacak, tıbbî araç-gereç ile rehabilitasyon amaçlı protez araç-gereçleri gibi müracaatçının ihtiyacına göre verilecek mal ve malzeme yardımını,
- b) Belediye : Odunpazarı Belediyesini,
- c) Belediye Başkanı : Odunpazarı Belediye Başkanını,
- ç) Belediye Encümeni : Odunpazarı Belediye Encümenini,
- d) Belediye Meclisi : Odunpazarı Belediye Meclisini,
- e) İhtiyaç sahibi : Hiçbir geliri olmayan, kimsesi olmayan, yaşlı, öksüz, yetim, dul, engelli, kalacak yeri olmayan insanlar ile şiddet mağduru olduğu tespit edilen kadınları, kocası cezaevinde olan kadın ile anne veya babası cezaevinde olan çocukları,
- f) Müdürlük : Odunpazarı Belediyesi Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğünü,
- g) Muhasebe Yetkilisi : Yardım harcamalarına ilişkin bilgi, belge, iş ve işlemleri düzenleyen personeli,
- ğ) Nakdi Yardım : Müracaatçıya bu Yönetmelik kapsamında yapılacak para ya da özel anlaşmalarla para yerine geçebilecek alışveriş çekini, akıllı kartı, ön ödemeli kart veya taksitli kartı,
- h) Sosyal Yardım : Bu Yönetmelikte belirtilen şartları taşıyan kişilere yapılacak aynî ve nakdî yardımları,
- ı) Yoksul ve dar gelirli : Aylık gelirleri yardımın yapılacağı yıl için Bakanlar Kurulunca tespit edilen net asgari ücretin en fazla yarısı kadar gelire sahip olan kişileri,
- i) Yetkili makam : Belediye Başkanı veya görevlendireceği yetkili kişi ya da kişileri, ifade eder.

Sosyal yardımlara ilişkin genel esaslar

MADDE 5- (1) Belediye bu Yönetmelikte belirtilen şartları taşıyan kişilere yardımda bulunabilir. Yardım uygulamalarına ait genel esaslar şunlardır:

a) Belediye aynî ve nakdî yardımlarda bulunur. Bu amaçla bütçeye her yıl ödenek konur.

b) Belediye aynî ve nakdî yardım faaliyetlerinde bulunan kurum ve kuruluşlarıyla gerekli işbirliğini sağlayarak sosyal yardım faaliyetlerine bu kurum ve kuruluşların katkısını artırmak için çaba gösterir, gerektiğinde yapılacak yardımları koordine eder.

c) Ayni ve nakdi yardım programlarının uygulanmasında yaşlı, engelli, çocuklar, yetim ve öksüzler ile kimsesiz ve düşkünler ile şiddet mağduru kadınlara, kocası cezaevinde olan kadın ve çocuklara öncelik tanınır.

ç) Yardım taleplerinin karşılanmasında; belediyenin mâli durumu, hizmetin ivediliği, muhtaç olma derecesi, başarı durumu, başvuru veya tespit sırası dikkate alınır.

İKİNCİ KISIM

Sosyal Yardımlar

BİRİNCİ BÖLÜM

Sosyal Yardımdan Yararlanma Usul ve Esasları

Sosyal yardımlardan yararlanma hakkı

MADDE 6- (1) Aşağıda belirtilen kişilerin belediyece yapılacak sosyal yardımlardan yararlanmaya hakkı vardır.

a) Belediye sınırları içinde ikamet eden ihtiyaç sahibi, yoksul, kimsesiz, düşkün ve engelli kişiler, kalacak yeri olmayan insanlar ile şiddet mağduru olduğu tespit edilen kadınlar, kocası cezaevinde olan kadın ile anne veya babası cezaevinde olan çocukları,

b) Afetlere maruz kalmış olup aynî ve nakdî yardıma ihtiyacı olduğu tespit edilen kişiler,

c) Belediye sınırları içinde ikamet edip de kamuya ait ilköğretim, lise ve dengi okullarda eğitimini sürdürmekte olan ihtiyaç sahibi, yoksul, kimsesiz yetim ve öksüz ve engelli öğrenciler,

(2) Sosyal yardımların yapılmasında temel amaç ihtiyaç sahiplerinin gıda, giyinme, barınma, ısınma, eğitim, sağlık gibi temel nitelikte sosyal ve ekonomik bir sorunun çözümünde ona yardımcı olunmasıdır.

(3) Sosyal yardımların insan onurunu zedelemeyecek şekilde, vatandaşa en yakın ve en uygun yöntemlerle sunulmasına özen gösterilir. Yapılacak aynî ve nakdî yardımlar karşılıksızdır.

Başvuru

MADDE 7- (1) Bu yönetmelik kapsamındaki sosyal yardımlardan yararlanabilecek durumda olanlar Müdürlüğe başvurur.

(2) Başvuru olmasa dahi Belediye Başkanının veya Başkan Yardımcısının uygun görmesi halinde Zabıta Müdürlüğü veya Müdürlük personelleri marifetiyle yerinde yapılacak inceleme sonucu durumu ve kimliği tespit edilen, sokakta kalmış, kimsesiz ve düşkünlere bu yönetmelikten istenen şartlar ve evraklar istenmeksizin Odunpazarı Belediyesi sınırları içinde ikamet etmek kaydıyla yardım yapılabilir.

Başvuruda istenecek belgeler

MADDE 8- (1) Sosyal yardım talebinde bulunan kişilerden aşağıdaki belgeler istenir:

- a) Nüfus cüzdanı sureti veya kimlik fotokopisi,
- b) MERNİS veri tabanında yer alan ve T.C. kimlik numarası ile ilişkilendirilmiş bulunan kimlik paylaşım sisteminden (KPS) temin edilecek yerleşim yeri belgesi,
- c) İhtiyaç sahibi olduğuna dair fakirlik ihtiyaç ilmi haberi,
- ç) Diğer makam ve kişilerden alınacak Müdürlükçe lüzum duyulan bilgi ve belgeler,
- d) Müracaat eden kişinin kendisinin, eşinin, çocuklarının, annesinin ve babasının müzmin veya ölümcül rahatsızlık durumları bulunanlar ile ameliyat ve uzun süreli tedavi görenler veya görmesi gerekenlerden bunları belgeleyen evraklar veya bu durumda olduklarını ifade eden sağlık kurulu raporu,
- e) Afetlere uğrayanlar için durumunu belgeleyen yetkili resmi kurumlardan alınacak rapor,
- f) Odunpazarı Belediyesi sınırları içerisinde ikamet eden ve Belediye sınırları içindeki kamuya ait ilköğretim ve lise düzeyindeki okullarda öğrenim gören öğrenciler için; Yönetmelikte istenecek belgelere ek olarak öğrenim belgesinin yanı sıra başarı durumu ile gelir ve aile durumunu belirten imzalı dilekçe ve durum ispatı için müdürlükçe istenebilecek diğer belgeler.

Sahte ve yanıltıcı bilgi verilmesi ve belge düzenlenmesi

MADDE 9- (1) Sahte ve yanıltıcı bilgi ve belge düzenlemek ve vermek suretiyle yardım alan kişilerin tespiti halinde ödenen nakdi ve aynı yardımlar ilgililerden kanuni faizi ve rayiç bedeli ile tazmin edilir. Bu konuda ilgililer bilgilendirilir ve gerekirse kendilerinden yazılı taahhütname alınabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

İnceleme ve Değerlendirme

Başvuruların incelenmesi

MADDE 10- (1) Müdürlükçe başvuru veya durum tespit belgeleri bu Yönetmeliğe uygun bulunan kişilerin ekonomik ve sosyal durumunu tespiti için gerekli olduğu yerde inceleme yapılarak sosyal inceleme raporu düzenlenir.

(2) Sosyal inceleme raporunda başvuruların genel durumları, istekleri ve ihtiyaçlarıyla ilgili toplanan bilgiler belirtilir. Başvuranın evrakları Müdürlükçe sosyal inceleme raporuyla birlikte karara bağlanmak üzere "Değerlendirme Kurulu" na gönderilir.

Başvuruların değerlendirilmesi

MADDE 11- (1) Bu Yönetmelik kapsamında yapılacak sosyal yardımlar Belediye Başkanınca görevlendirilecek Müdür ve üst yöneticilerden oluşan 3 kişilik Değerlendirme Kurulu tarafından yürütülür. Kurulun başkanı, Belediye Başkanı tarafından belirlenir.

(2) Değerlendirme Kurulu üyelerinin görev süresi 2 yıldır. Başkan gerekli görmesi durumunda süresinden önce üyeleri değiştirebilir. Süresi biten üye yeniden görevlendirilebilir.

(3) Değerlendirme Kurulu üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanır. Kararlar toplantıya katılan üyelerin salt çoğunluğu ile alınır. Oylarda eşitlik olması halinde başkanın bulunduğu taraf çoğunluk sayılır.

(4) Değerlendirme Kurulu, başkanın çağrısı üzerine gerekli oldukça toplanır.

(5) Sosyal yardım iş ve işlemlerinin yürütülmesi için Belediye tarafından yeteri kadar büro personeli görevlendirilir, gerekli araç, gereç ve bürolar tahsis olunur.

Değerlendirme kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 12- (1) Değerlendirme Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

a) Bu Yönetmeliğe uygun olarak sosyal yardım talebiyle Belediyece tespit edilen yoksul ve ihtiyaç sahibi kişilerin durumlarını değerlendirerek yardım yapılmasının uygun olup olmadığına, uygun bulunması durumunda yapılacak yardımların miktarı, süresi ve şekli ile ilgili uygunluk görüşü vermek.

b) Bütçe yılı içinde toplu halde yapılacak aynî / nakdî (toplu gıda, barınma, yakacak, eğitim malzemesi gibi) sosyal yardımların miktarı, süresi ve şekli ile ilgili olarak, belediyenin bu amaçla geçmiş yıllarda yaptığı yardımları, belediyeye yapılan yardım başvuruları, güncel ihtiyaç durumlarını ve bütçe imkânlarını dikkate alarak genel uygunluk görüşü vermek.

c) Belediye Başkanının sosyal yardımlarla ilgili vereceği diğer görevleri yapmak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Nakdi Yardımlar

Nakdî yardım

MADDE 13- (1) Nakdi yardımlar;

a) Belediye dar gelirlilere, ihtiyaç sahibi, yoksul, düşkün, kimsesiz ve engellilere sosyal, eğitim, sağlık ve ekonomik sorunlarının çözümünde yardımcı olabilmek amacıyla nakdî yardımda bulunabilir. Yapılacak nakdî yardımların miktarı ve süresi Müdürlüğün teklifi üzerine veya resen Değerlendirme Kurulu tarafından ihtiyaç sahibinin durumu dikkate alınarak belirlenir. Ödemeler ilgililer adına çek düzenlemek suretiyle bankadan yapılır.

b) Belediye sınırları içinde afetlerden zarar görenlere de Değerlendirme Kurulu tarafından belirlenecek miktarda nakdî yardım yapılabilir.

c) Odunpazarı Belediye sınırları içinde ikamet eden ve sağlık sorunları olup da ihtiyaç sahibi yoksul ve dar gelirlili olan vatandaşlardan Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından bedeli karşılanmayan ya da ilaç bedelinin çok yüksek olması ve karşılanan bedelin çok düşük olması nedeniyle ilaç bedelini kendisi karşılayamaması nedeniyle yardım talebinde bulunan kişilere bu amaçla nakdî yardım yapılabilir. Kişinin reçetesindeki ilaçlar alınabilir.

ç) Yardımların insan onurunu zedelemeyecek şekilde sunulması için, Değerlendirme Kurulu kararı ile nakdî yardım yapılabilecek kişi veya ailelere, temel ihtiyaçlarını karşılamak üzere para yerine geçebilen alışveriş çeki (kuponu), akıllı kart, ön ödemeli kart veya taksitli kart dağıtılabilir. Bu çekler veya akıllı kartlar ile alışveriş yaptırmayı, hizmet vermeyi kabul eden gerçek ve/veya tüzel kişilerle sözleşmeler yapılır. Alışveriş yapılan merkezlere kupon, kontör karşılığı meblağ ödenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Aynî Yardımlar

Aynî Yardım

MADDE 14- (1) Aynî yardımlar;

a) Belediye sınırları içinde ikamet eden ve bu yönetmelik kapsamında sosyal yardımlardan yararlanma hakkına sahip bulunan kimselere gıda, yakacak, giyecek, eğitim malzemesi, sosyal güvenlik kurumunun resmi olarak ödeyemediği ilaç, tıbbi araç-gereç ile rehabilitasyon amaçlı protez araç-gereçleri gibi aynî yardımlarda bulunabilir.

b) Gıda, yakacak, eğitim malzemesi, giyecek gibi temel ihtiyaç konusu aynî yardımlar, Müdürlüğün teklifi üzerine Değerlendirme Kurulunca belirlenecek sayı, içerik ve miktarda, harcama yetkilisinin talimatı ile yapılabilir.

c) İlaç, tıbbî araç-gereç, engelliler için tekerlekli sandalye, koltuk değneği, rehabilitasyon amaçlı protez araç-gereçleri gibi aynî yardımlarda ihtiyaç sahibinin başvurusu veya belediyenin resen yapacağı tespit üzerine, değerlendirme kurulunun uygunluk görüşü ve harcama yetkilisinin onayı ile yardımda bulunabilir. Bu yardımın yapılmasında 16/06/2006 tarih ve 26200 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 60 ıncı maddesi hükmü göz önünde bulundurulur.

ç) Aynî yardımlar ihtiyaç sahibi ve yoksullara her gün ücretsiz ekmek dağıtılması gibi süreli veya eğitim malzemesi, ilaç, gıda, yakacak yardımı gibi geçici nitelikte olabilir.

d) Aynî yardımlardan yararlanacak kişilerden bu Yönetmelikte belirtilen evraklar istenir.

e) Aynî yardımların dağıtılmasında muhtarlıklar, sivil toplum örgütleri, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile de işbirliği yapılabilir.

f) Aynî yardımlar bir kez veya periyodik olarak yapılabilir.

Aynî yardımlarda satın alma işlemleri

MADDE 15- (1) Aynî yardımlarda kullanılacak mal ve malzemelerin alımında 22/01/2002 tarih ve 24648 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümleri uygulanır.

(2) Aynı yardımlarda kullanılmak üzere bağışlanmış mal ve malzeme de bu Yönetmelikle tespit edilmiş esaslara göre dağıtılır.

Aynı yardımların dağıtımı

MADDE 16- (1) Belediyece bu yönetmelik kapsamındaki kimselere dağıtılmak üzere, 22/01/2002 tarih ve 24648 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu İhale Kanunu hükümlerine göre alımı gerçekleştirilen veya sosyal yardımlarda kullanılmak üzere Belediyeye bağışlanan aynî yardımlar, Belediye personeli ve araçlarıyla ihtiyaç sahibi kişilere en uygun yöntemlerle dağıtılır. Gerektiğinde muhtarlar, sivil toplum ve kamu kuruluşlarıyla dağıtımına yönelik işbirliği yapılabilir. Aynî yardımların dağıtımını üçüncü şahıslardan hizmet alımı şeklinde yaptırılabilir. Temel ihtiyaç konusu yardımlar ihtiyaç maddelerinin Belediyece temin edilip dağıtılması veya belirlenmiş harcamalar için kullanılacak şekilde Belediyece bastırılacak alışveriş çeki verilmesi şeklinde yapılabilir. Aynı yardımlar için teslim - teslim tutanağı düzenlenerek imza altına alınır.

Sosyal yardımlardan yararlanma şartı

MADDE 17- (1) Sosyal yardımlardan;

a) Sosyal yardımlardan yararlanan bir kişi aynı takvim yılı içinde; daha önce yapılan yardımın bittiği tarihten itibaren 3 (üç) ay geçtikten sonra dilekçe ile tekrar sosyal yardım almak için müracaatta bulunabilir. Ancak afet, deprem, sel, yangın, müzmin hastalık, eşi ölen, ayrılan ve şiddet gören kadınlar gibi zorunlu veya istisnai durumlarda bu süre şartı aranmaz.

b) Sosyal yardıma müracaat edenlerden gelir seviyesi asgari ücretin net miktarının yarısının üzerinde olanlara yardım yapılamaz. Ancak; müzmin, hastalık ve tedavisi uzun süren Sosyal Güvenlik Kurumunun resmi olarak ödeyemediği ilaç ve medikal malzemelere ihtiyacı olanlar ile dul, yetim maaşı alamayanlar ve 01/07/1976 tarih 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun gereğince engelli olanlardan evde bakım ücreti alamayanlara yardım yapılabilir.

c) Bu yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde 29/05/1986 tarih 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Giderin Gerçekleştirilmesi

Harcama talimatı

MADDE 18- (1) Bütçenin sosyal yardım ödeneğinden harcama yapılabilmesi, harcama yetkilisinin harcama talimatı vermesiyle mümkündür. Harcama talimatlarında hizmet gerekçesi, yapılacak işin konusu ve tutarı, süresi, kullanılabilir ödeneği, gerçekleştirme usulü ile gerçekleştirmeyle görevli olanlara ilişkin bilgiler yer alır.

Gerçekleştirme belgeleri ve ödeme işlemleri

MADDE 19- (1) Yardım giderlerinin mevzuata uygun biçimde gerçekleştirilmesini sağlamak üzere Harcama Yetkilisi tarafından bir memur Gerçekleştirme Görevlisi olarak görevlendirilir.

(2) Giderlerin gerçekleştirilmesi harcama yetkilisinin ödeme emri belgesini imzalaması ve tutarın hak sahibine ödenmesiyle tamamlanır.

Ödeme yapılacak kişiler

MADDE 20- (1) Bu yönetmelik kapsamında yapılacak nakit yardım ödemeleri, hak sahibine veya duruma göre vekiline, velisine veya vasisine çek karşılığında yapılır. Ödemenin yapılacağı kişi aşağıda belirtilen belgelere göre tespit edilir.

(2) Yardım yapılacaklar; engelli, yaşlı ve hasta olmak gibi sebeplerden dolayı alacakları nakdî yardımı verecekleri noterlikçe düzenlenecek vekalet suretiyle vekil edecekleri kişilere de ödeme yapılabilecektir. Kanuni temsilcilere yapılacak ödemelerde kanuni temsilcinin tayinine ilişkin mahkeme kararının ibrazı zorunludur. Ödeme yapılan kişilerin onaylı kimlik örnekleri ödeme belgesine bağlanır. Ödemelerin çek yerine hak sahiplerinin banka hesaplarına aktarılması suretiyle ödenmesinde; hak sahibinin, Müdürlükçe onaylanmış yazılı talebi gerekir.

Ödeme belgeleri ve bağlanacak kanıtlayıcı belgeler

MADDE 21- (1) Bütçeden yapılacak yardım harcamalarında, 15/08/2007 tarih ve 26614 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği hükümleri uygulanır.

Kayıt, takip ve kontrol sistemi

MADDE 22- (1) Aynî ve nakdî yardım hizmetlerinin yürütülmesinde uygulamanın devamlı takibi esastır. Müdürlük, yardım yapılan kişilerle ilgili bilgi ve belgeleri düzenli olarak tutmak, muhafaza etmekle yükümlüdür.

(2) Belediyece gerekli görülen hallerde, yardım için müracaat eden kişilerle ilgili olarak diğer belediyelerden, muhtarlıklardan veya kaymakamlıklardan yardım alıp almadığına dair bilgi istenebilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Çeşitli Hükümler

Yürürlükten kaldırılan Yönetmelikler

MADDE 23- (1) Daha önce 03/09/2009 tarih ve 18/187sayılı Meclis Kararı ile kabul edilerek yürürlüğe giren Odunpazarı Belediyesi Sosyal Yardım Yönetmeliği bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 24- (1) Bu Yönetmelik Sayıştay görüşü alındıktan sonra yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 25- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Odunpazarı Belediyesi Başkanı yürütür.